

N:o 108.

Ank. till Riksd. kansli den 2 maj 1905, kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag för utrotande af ollonborrar.

(R. A.)

I proposition (n:o 64) af den 27 januari 1905 har Kungl. Maj:t, under återopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att medgifva, att af de medel, som jämlikt Riksdagens skrivelser den 12 maj 1868 och den 6 mars 1889 blifvit ställda till Kungl. Maj:ts disposition för behöfvandes undsättning vid missväxt eller felslagen skörd eller då allmännare nöd i någon ort af annan orsak uppstått, ett sammanlagdt belopp af högst 20,000 kronor finge för åren 1905, 1906, 1907 och 1908 af Kungl. Maj:t disponeras såsom anslag till bestridande af kostnaderna för utrotande af ollonborrar, att utgå i den mån, motsvarande belopp af enskilde, kommuner, landsting eller hushållningssällskap för ändamålet tillskjutes.

Till återopade statsrådsprotokollet har föredragande departementschefen anført följande:

»Med anledning af därom utaf Eders Kungl. Maj:t aflättna propositioner har Riksdagen enligt dess skrivelser den 16 april 1890, den 8 april 1893, den 30 april 1897 och den 27 februari 1901 medgifvit,

Bih. till Riksd. Prot. 1905. 4 Saml. 1 Afd. Häft 61. (N:is 108 och 109). 1

att af de medel, som jämlikt Riksdagens skrivelser den 12 maj 1868 och den 6 mars 1889 blifvit ställda till Eders Kungl. Maj:ts disposition för behöfvandes undsättning vid missväxt eller vid felslagen skörd eller då allmännare nöd i någon ort af annan orsak uppstått, finge af Eders Kungl. Maj:ts disponeras dels för åren 1890, 1891 och 1892 högst 60,000 kronor, dels för åren 1893, 1894, 1895 och 1896 likaledes högst 60,000 kronor, dels för åren 1897, 1898, 1899 och 1900 högst 50,000 kronor, dels ock för åren 1901, 1902, 1903 och 1904 högst 40,000 kronor såsom anslag till bestridande af kostnaderna för utrotande af ollonborrar, att utgå i den mån, motsvarande belopp af enskilde, kommuner, lands-ting eller hushållningssällskap för ändamålet tillsköttes.

Af de till Eders Kungl. Maj:ts disposition för åren 1890, 1891 och 1892 ställda medel anvisade Eders Kungl. Maj:ts *dels* genom nådigt bref den 17 oktober 1890 till

Hallands läns hushållningssällskap	kronor	24,000: —
Kristianstads läns »	»	24,000: —
Malmöhus läns »	»	6,000: —
Kalmar läns södra »	»	100: —

eller tillhopa kronor 54,100: —

dels genom nådigt bref den 5 juni 1891 till Blekinge läns hushållningssällskap 3,000 kronor, *dels ock* — sedan det visat sig, att de förut för sagda treårsperiod anvisade medel icke till hela sitt belopp behöfde af samtliga de öfriga hushållningssällskap, som af samma medel erhållit understöd, liksom ej heller den då odisponerade återstoden af anslaget tagas i anspråk — genom nådigt bref den 24 februari 1903 till Malmöhus läns hushållningssällskap ytterligare 3,646 kronor 34 öre.

Af de genom nådiga brefvet den 17 oktober 1890 anvisade medlen har statskontoret utanordnat till

	1891 kronor.	1892 kronor.
Hallands läns hushållningssällskap	— —	8,616: 87.
Kristianstads läns »	7,663: 81	2,087: 35.
Malmöhus läns »	6,000: —	— —
Kalmar läns södra »	100: —	— —

tillsammans kronor 13,763: 81 10,704: 22.

Det genom nådiga brefvet den 5 juni 1891 anvisade belopp har icke blifvit utbetaladt, hvaremot de genom nådiga brefvet den 24 februari 1893 anslagna medel i deras helhet utanordnats till Malmöhus läns hushållningssällskap.

För åren 1893, 1894, 1895 och 1896 anvisades genom nådigt bref den 24 november 1893 till

Kristianstads läns hushållningssällskap	kronor	18,000: —
Malmöhus » »	»	16,000: —
Hallands » »	»	18,000: —

eller tillhopa kronor 52,000: —.

På grund af nådiga brefvet den 24 november 1893 har statskontoret utanordnat till

Kristianstads läns hushållningssällskap	kronor	11,194: 58
Malmöhus » »	»	7,336: 43
Hallands » »	»	5,496: 30

eller tillhopa kronor 24,027: 31.

Genom nådigt bref den 17 december 1897 har Eders Kungl. Maj:t af de för åren 1897, 1898, 1899 och 1900 till Eders Kungl. Maj:ts disposition ställda medlen anvisat till

Kristianstads läns hushållningssällskap	kronor	18,000: —
Malmöhus » »	»	12,000: —
Hallands » »	»	15,000: —

eller tillhopa kronor 45,000: —.

Af de genom nådiga brefvet den 17 december 1897 anvisade medel har statskontoret utanordnat till

Kristianstads läns hushållningssällskap	kronor	7,436: 83
Malmöhus » »	»	2,008: 92
Hallands » »	»	3,424: 86

eller tillhopa kronor 12,870: 61.

Genom nådigt bref den 19 juli 1901 har Eders Kungl. Maj:t af de för åren 1901, 1902, 1903 och 1904 till Eders Kungl. Maj:ts disposition ställda medlen anvisat till

Kristianstads läns hushållningssällskap	kronor	12,000: —
Malmöhus » »	»	11,000: —
Hallands » »	»	12,000: —

eller tillhopa kronor 35,000: —.

Af de genom sistnämnda nådiga bref anvisade medel hafva intill denna dag af statskontoret utanordnats följande belopp till

Kristianstads läns hushållningssällskap	kronor	289: 56
Hallands » »	»	96: 12

eller tillhopa kronor 385: 68.

Det kan dock ännu icke definitivt uppgifvas, i hvad mån de genom nådiga brevet den 19 juli 1901 anvisade medel behöfva tagas i anspråk, enär antagas kan, att utöfver det belopp af tillhopa 385 kronor 68 öre, som redan från statskontoret utanordnats, ytterligare medel komma att rekvireras.

Uti underdånig skrifvelse den 3 december nästlidna år har nu landtbruksstyrelsen gjort framställning om beredande af medel för ifrågavarande ändamål under innevarande och nästkommande tre år. Med denna skrifvelse har styrelsen jämväl öfverlämnat en till styrelsen ställd skrift från föreståndaren för statens entomologiska anstalt, professorn S. Lampa, däruti denne anfört, att, då den fyraårsperiod, för hvilken statsbidrag till ollonborrhars utrotande anvisats, med år 1904 gått till ända, åtgärder borde vidtagas, för att medel för samma ändamål fortfarande skulle finnas tillgängliga; att ollonborrharnas antal visserligen på sista tiden högst betydligt nedgått, så att anledning funnes att hoppas, att någon nämnvärd uppföring för deras utrotande under de närmaste åren icke skulle behöfva ifrågakomma; att, då det emellertid kunde inträffa, att under den närmaste fyraårsperioden skadedjuret, åtminstone i en eller annan trakt, komme att så föröka sig, att en insamling blefve nödvändig, statsbidrag för utrotande af ollonborrhars eller deras larver i allt fall borde finnas tillgängliga för att vid behof kunna tagas i anspråk, så att trygghet förefunnes mot insektshärjningar och däraf uppkommande förluster; samt att, då emellertid större härjningar eller svärmning ej gärna kunde under de närmaste åren uppstå, denna gång icke torde för ändamålet behöfva utverkas större belopp än högst 20,000 kronor.

I öfverensstämmelse med den af föreståndaren för entomologiska anstalten sålunda uttalade mening, som af landtbruksstyrelsen biträdts, har nämnda styrelse hemställt, att proposition måtte till Riksdagen af-låtas därom, att ett belopp af högst 20,000 kronor finge för åren 1905—1908 af Eders Kungl. Maj:t disponeras för ifrågavarande ändamål.»

Af hvad i detta ärende förekommit har departementschefen funnit framgå, att jämväl för åren 1905—1908 bidrag af statsmedel för ollonborrhars utrotande vore af behofvet påkallade. I fråga om storleken af det belopp, som nu för detta ändamål borde ställas till Kungl. Maj:ts disposition, hade departementschefen intet att erinra mot hvad landtbruksstyrelsen i detta hänseende föreslagit. Då departementschefen vidare saknade anledning ifrågasätta någon ändring af de villkor, som för statsmedlens användande hittills varit gällande, samt undsättningsfonden fort-

farande syntes kunna lämpligen för ändamålet anlitas, har departementschefen hemställt om aflåtande till Riksdagen af den proposition, som ofvan meddelats.

Utskottet, som icke funnit något att erinra vid ifrågavarande framställning, hemställer alltså,

att hvad Kungl. Maj:t i förevarande proposition föreslagit må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 2 maj 1905.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.